

Адыгэ

1923-рэ илъэсым
гъэтхалэм
кыщегъэжыгъэу
кыдэклы

№ 64 (22993)

2024-рэ илъэс

БЭРЭСКЭШХУ
МЭЛЫЛЪФЭГЪУМ и 12

ОСЭ ГЪЭНЭФАГЪЭ ИЭП

6 +
тисайт

WWW.ADYGVOICE.RU

тихытыу нэклубгъохэр

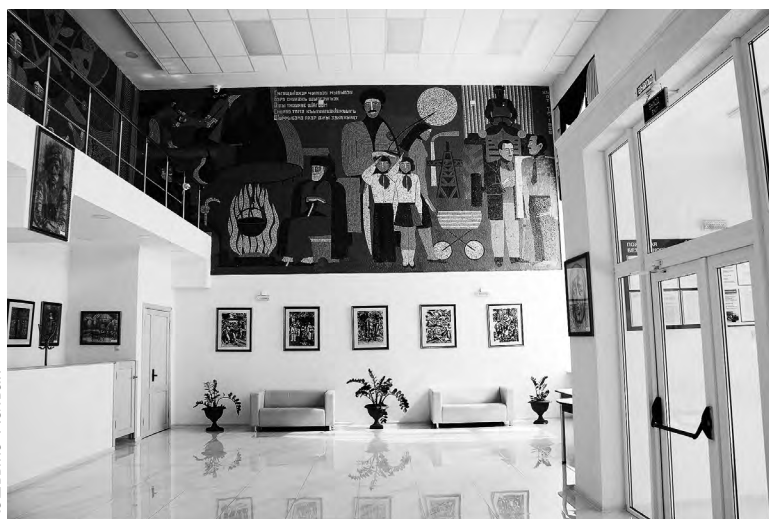

макъ

Адыгэ Республикэм и Правительствэ игъэзет

Щыф кIуапIэу щыт

Гъобэкъуау, Культурэм и Ун

Культурэм иучреждениеу къоджэ псэуплэхэм адэтхэм хэхьоныгъэ ашлынымкIэ пшъэрыл гъэнэфэгъэхэр Адыгеим и Лышхъэ къегъэуцух.

Ащ тегъэпсыхыгъэу лъапкь проектхэм, шьолъыр программэхэм ахэлэжъэхэзэ, республикэм культурэм иунэхэр бэу щашых, игъэкIотыгъэу агъэцэкIэжыых. Ахэм зэу ащыщ Гъобэкъуае дэт культурэм и Унэу Къат Теуцожь ыцIэ зыхьырэр. Мыщ игъэкIотыгъэу гъэцэкIэжыныхэр зырашылIэхэ нэуж икIыгъэ илъэсым ипчъэхэр кызылэуиыхыгъэ ыкIи илофшлэн ригъэжъэжыгъэ. «Адыгэ макъэр» ащ щылагъ ыкIи культурэм и Унэ ипашъу Тхьаркъохъо Дарет зэдэгущыIэгъу дишыгъэ.

Дарет мыщ Iоф зыщишIэрэр илъэси 6 нахъ мыхъугъэми, ищыIэныгъэ зэрэпсауу культурэм фигъэхыгъэ. Ар илъэс зэкIэлъыкIохэм театральнэ купхэм якIэлэегъаджэу музыкальнэ еджаплэм Iутыгъэ. Апшъэрэ кIэлэегъаджэ сэнэхъатым нэмыкIэу, клубнэ Iофтхьабзэхэм ярежиссерэу еджагъ, ыгукIэ кыыхыгъэ сэнэхъатым джы игуапэу рэлажъэ.

Гъобэкъуае дэт культурэм и Унэ 1989-рэ илъэсым ашлы-

гъагъ Iлоу умышIэжыныу, джырэ шэпхъэшлэхэм адиштэу зэтырагъэпсыхыжыгъэ. Программэу «Къуаджэхэм хэхьоныгъэ ягъэшлыгъэныр» зыфиIорэм ишIуагъэкIэ ар къадэхъугъэ. ПстэумкIи Iофшлэнэу зэшIуахыгъэхэм сомэ миллион 75,4-м ехъу атефагъ. ГъэцэкIэжыным кызырэдидилъытерэм тэтэу шъхъаныгъупчъэхэр, унашъхэр, инженер коммуникацихэр зэблахъугъэх, кыпэлулъ чыIпIэр зэтырагъэпсыхыгъэ.

— Чырбыщ дэпкь закъом нахъ къэмынэу хэлъыр зэкIэ зэблахъугъэ, ышъхъэ кыщегъэжыгъэу джэхашъом нэсыжъэу. Ары пакIошъ, игъэкIотыгъэу гъэцэкIэжыныхэм ыкIоцI чIэтыщт Iэмэ-псымэхэри къадыхэлъытагъэу щытыгъэ. Сценэм пэлухъуагъэр адыгэ быракъым ышъо фэдэу ащ диштэжъэу тIысыIлэ 302-у чIэтыр зэблахъугъэх. Микрофонхэр зигъусэ музыкальнэ

Iэмэ-псымакIэ, видеопроекторыр кытфащэфыгъэх. Мы зэпстэум яшIуагъэкIэ залым макъэр зэрэщыIурэр жьынч дэдэ хъугъэ, — къелуатэ Тхьаркъохъо Дарет.

ИгъэкIотыгъэу гъэцэкIэжыныхэр культурэм и Унэ зырашылIэхэ нэуж УФ-м инарднэ сурэтышIэу, мы къуаджэм щыщэу Къат Теуцожь ыцIэ фаусыгъэ. Апэдэдэ мыр кызылэуахы зэхъум сурэтышIым шIухъафтынэу къафишIыгъэзгъэ зымы фэмыдэ мозаикэр кызырэгъэнэн алъэкIыгъэ. Джащ фэдэу ащ ышIыгъэ сурэтэу дэпкъым пылъагъэхэм культурэм и Унэ къагъэбаигъэ.

КъатитIу хъурэ унэм хэт кабинетхэр кружок зэфэшъхъафи 7-мэ, цыфхэр зычIэхъэрэ ыкIи къэшъокIо залхэм, зэпашIэрэ пхъэшIэ Iэпэласэу СтIашъу Юсыф имузей, сурэтышIэу Къат Теуцожь икъэгъэлъэгъуапIэ,

тхылъеджаплэм, нэмыкIэхэми аубытыгъэ.

Непэ къоджэ псэуплэм икультурнэ щылакIэ мы учреждением чанэу егъэпсы ыкIи культурэм и Унэ анахъ пэрытхэм ахалыгъэ. Шыпкъэр Iлоштмэ, чылэм щыпсэухэрэр мы чыIпIэм зэфешэх, ныбжэ зэфэшъхъаф зилэхэм якIуапIэу щыт. Творческэ купэу ыкIи кружокэу щызэхэхэгъэ 16-мэ нэгырэ 250-рэ фэдиз кызылэуабыты. Ахэм ащыщэу кIэлэцIыкIухэр — 187-рэ, ныбжэ зилэхэр — 61-рэ. КоллективитIумэ «нарднэ» цIэр ахы — оредыIо ансамблэу «Лашын», нарднэ драматическэ купэу «Гунэс» зыфиIохэрэр, тIумэ «щысэтехыпIэкIэ» яджэх — кIэлэцIыкIу къэшъокIо купэу «Къуаджэм инэфыльхэр», кIэлэцIыкIу нысхъэпэ театрэу «Пшыс» зыфиIохэрэр.

(ИкIэух я 7-рэ нэклуб. ит).

ТекIоныгъэм фэгъэхьыгъэ Iофтхьабзэхэр

Адыгэ Республикэм и Правительствэ иунэ республикэм изэхъэцкIо комитетэу «ТекIоныгъэм» изэхъсыгъоу щыкIуагъэм Адыгеим и Лышхъэу КъумпIыл Мурат тхьамэтагъор щызэрихъагъ.

Комитетым илофшлэн хэлэжыгъэх АР-м и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Тхьаматэу Владимир Нарожнэр, АР-м иминистрэхэм я Кабинет и Тхьаматэу КIэрэщэ Анзаур, хабзэм ифедеральнэ ыкIи иреспубликэ кыулыкхуэхэм ахэтхэр, АР-м и Дзэ комиссариат, АР-м иветеранхэм я Совет, нахьыжхэм я Советэу АР-м и Лышхъэу дэжэ щылэм япашэхэр, муниципалитетхэм ялэшхъэтетхэр, Юнармием илыкIохэр.

Республикэм и Лышхъэу кызырэхигъэщыгъэмкIэ, зэрэхэгъэгоу фэдэу Адыгеим шIэхэу щыагъэунафыкIыщт ТекIоныгъэхом ия 79-рэ илъэс. Хэгъэгум мамыр, шъхъафит щылакIэм кызырэфигъэзэжыгъэм итамыгъэу мы мэфэкIыр зэрэщытым имызакъоу, Хэгъэгум иухъумаIохэм ялыхъужъныгыи къегъэлъагъо. Нафэу зэрэщытымкIэ, ахэм ащыщыбэхэм къэкIошт Iлэужхэм апае апсэ атыгъэ.

«Заом хэлэжъэнхэм пае Адыгеим ицIыф мин 80 фэдиз фронтным ыгъэIуагъэ. Яшэнэрэ пэлчъ кыгъэзэжыгъэп, ау ипшъэрыл икъоу ыгъэцэкIагъэ. ТекIоныгъэр кыдэзыыхыгъэхэм тарэгущо, ахэм ащытхъоу хэмыкIокIэжыщтыр ыкIи яшIэжэ ренэу дгъэлъэплэщтых, сыда Iломэ тилъапкь ибаиныгъэу, тызэрэгущорэ лъэныкъоу ар ренэу цытыгъэ ыкIи цытыщт. Арышъ, а мафэм ехъулIэу зэшIотхыщт Iофтхьабзэхэр пстэуми апэу зыфэгъэхыгъэхэр ветеранхэр гъэлъэплэгъэнхэр, тилыхъужъэу фэхыгъэхэм яшIэжэ къэухъумэгъэныр ары», — къылуагъ КъумпIыл Мурат.

(ИкIэух я 2-рэ нэклуб. ит).

Теклоныгъэм фэгъэхьыгъэ Иофтхьабзэхэр

(ИкIэух).

Ветеран организациехэр ыкIи ныбжьыкIэ объединениехэу патриотическэ плуныгъэм кыхиубытэхэрэр игъэкIотыгъэу Иофтхьабзэхэм кяхэгъэлэжьэгъэнхэм мэхъанэшхо зэриIэр КъумпIыл Мурат кыхигъэщыгъ. Ащ зэрипытэрэмкIэ, Теклоныгъэшхом итарихъ шIэжъ къэухъумэгъэным имызакъоу, мэхъанэшхо зилэ, дгъэлэплэрэ шIуагъэхэм цыфхэм нахь акIуачIэ фызэрагъэулуным епхыгъэ Иофтхьабзэхэр зэшIохыгъэ хъунхэмкIи ащ ишIуагъэ къэкIо.

Республикэм и ЛIышхъэ мэфэкI Иофтхьабзэхэм ветеранхэр зэрахэлэжьэщтхэм, ахэр зыщыкIотхэ чIыплэхэм анэгъэсыгъэнхэм, ащыкIагъэу зыщыхъурэм медицинэ Iэпылэгъу ятыгъэным ыкIи нэмыкIхэм къащыцугъ. Анахъэу кыхигъэщыгъэхэм ащыц хэушхьафыкIыгъэ дзэ операцием хэлэжьэхэрэм, зэлэзэхэрэм ыкIи дзэ сымэджэхэм реабилитациер ащызыкIухэрэм мэфэкI Иофтхьабзэхэр афызэхэщэгъэнхэр.

«Нэмыц-фашист техакIохэм тызэратекIуагъэм фэгъэхьыгъэ Иофтхьабзэхэр дэгъу дэдэу зэхэщагъэ хъунхэм, Хэгъэгу зэошхом ихъугъэ-шIагъэхэр ащымыгъу-пшэнхэм ыкIи ныбжьыкIэхэр ащ фэдэ Иофтхьабзэхэм чанэу кяхэгъэлэжьэгъэнхэм апае тфэлъэкIыщтыр зэкIэ тшIэн

фае», — кыIуагъ КъумпIыл Мурат.

МэфэкI Иофтхьабзэхэм языфэгъэхьа-зырын тегушыIэхэ зэхъум къэгушыIагъэхэм ащыщых АР-м лъэкIэ Иофтхьабзэхэм, IэкIыб къэралхэм ащыпсэурэ тильэпкъэгъухэм адырIэ зэпхыныгъэхэмкIэ ыкIи къэбар жъугъэм иамалхэмкIэ и Комитет итхьаматэу Шхьэлэхъо Аскэр, АР-м культурэмкIэ иминистрэу Аульэ Юрэ, АР-м физическэ культурэмкIэ ыкIи спортымкIэ и Комитет итхьаматэу Дэгужьы Мурат.

Джащ фэдэу къэбар жъугъэмкIэ зэ-лпыIэсыкIэ амалхэм Иофтхьабзэхэм ащы-гъэцэкIэнэу рахъуагъ. Хэгъэгу зэошхом хэлэжьагъэхэм, тылым Иофтхьабзэхэм, блокадэхэм кяхиубытагъэхэм, концлагерьхэм ачIэсыгъэхэм ыкIи нэ-мыкIхэм афэгъэхьыгъэ тхыгъэхэр ренэу кыхауытхытх.

Республикэм икIэлэ шхьалэ щызэ-хэщэщтхэм афэгъэхьыгъэу нахь игъэкIо-тыгъэу кыIотагъ Мыекъуапэ имэрэу Геннадий Митрофановым.

Щынэгъончъэным иIофыгъохэмкIэ къэгушыIагъ АР-м хэгъэгу кIоцI Иофтхьаб-кIэ и Министерствэ иполиции обще-ственнэ щынэгъончъэным икIэушхъумэн-кIэ ипащэ игуадзэу Андрей Федосе-евыр. Ащ кызэрэхигъэщыгъэмкIэ, му-ниципальнэ образование пстэуми мэфэкI Иофтхьабзэхэр ащыкIохэ зыхъукIэ, ведомствэм иамалхэри нахь игъэкIоты-гъэу ыгъэфедэнхэ фае.

Республикэм ипащэ кыхигъэщыгъ ведомствэ пстэуми, ащ хэхъэ партией «Единэ Россием» и Адыгэ шъолъыр къутами, зэдэлэжьэныгъэ пытэ азыфагу иллын зэрэфаер. ХэушхьафыкIыгъэу Мыекъуапэ ыкIи нэмыкI муниципалитет-хэм япащэхэм пшэрыл афишIыгъ мэфэкIым итамыгъэхэр электрон таб-лохэмрэ баннерхэмрэ атырашIыхъанхэу. ХэушхьафыкIыгъэу КъумпIыл Мурат ыналэ зытыридагъэхэм ащыщых «Текло-ныгъэм» ифонд изэхэщэн, ветеранхэм-рэ тылым шылэжьагъэхэмрэ мылкъу Iэпылэгъу ятыгъэным, цыфхэр жъугъэу зыхэлэжьэщтхэ мэфэкI Иофтхьабзэхэр дэгъоу зэхэщэгъэнхэм, муниципалитет-хэм адэт мемориалхэр зыпкъ игъэу-цожьыгъэнхэм ыкIи нэмыкIхэм япхыгъэ Иофыгъохэр.

АР-м и ЛIышхъэ
ипресс-къулыкIы

Мэлыльфэгъум и 12-р — космонавтикэм и Маф

**Адыгэ Республикэм щыпсэхуэ-
лътэныгъэ зыфэтIыгъэхэр!**

Космонавтикэм и МафэкIэ тышъу-фэгъушIо!

Космическэ кыухъэу «Восток-1-м» исэу ыкIи ар ыгъэорышIэзэ тыхэгъэ-гогъоу Алексей ыкIо Юрий Гагари-ным дунаимкIэ апэрэу Чыгур кыбы-быхъагъ. Тарихъ мэхъанэшхо зилэ хъугъэ-шIагъэу ар хъугъэ. Наукэмрэ техникэмрэ яхэуныгъэкIэ тыхэгъэгу нэмыкIхэм зэрэхъадэкIыгъэр ащ кыгъэлэжьагъ.

Непэ космосымкIэ ушэтынэу ашIы-хэрэм мэхъанэшхо яI тыхэгъэгу ихэ-хъоныгъэкIэ, экономикэмкIэ гъэхъа-гъэу ышIыхэрэми ащ ифэмэ-бжыимэ къатырехъэ. Урысыем ишIэныгъэлэж-хэм, иинженерхэм, иконструкторхэм ялэлэсэныгъэ ишIуагъэкIэ хэгъэгум иракет-космическэ отраслэ талэкIи ыкIуачIэ зэрэхигъэхъотым, Урысыер космосым ыльэныкIокIэ къэралыгъо пэрытэу ренэу зэрэщытхытх тицыхъэ тель.

Мы лэныкIомкIэ Иофтхьабзэхэр пстэу-ми непэ тафэлъаIо псауныгъэ пытэ

ялэнэу, гъэхъагъэкIэхэр ашIынхэу. Уры-сые космонавтикэм игъэхъагъэхэм ти Хэгъэгушхо ищытхэу джыри нахь лъагъэу арэлэт!

**Адыгэ Республикэм
и ЛIышхъэу, Урысые политическэ
партией «Единэ Россием»
и Адыгэ шъолъыр къутамэ
и Секретарэу КЪУМПIЫЛ Мурат**

**Адыгэ Республикэм
и Къэралыгъо Совет — Хасэм
и Тхьаматэу Владимир НАРОЖНЭР**

Космосыр нахь блогъэу

Космонавтикэм и Мафэ непэ Уры-сыем шыагъэунэфыкIы. Адыгеим мэфэкIым мэхъанэшхо шыраты ыкIи мы лэныкIомкIэ ныбжьыкIэхэм шIэныгъэ-хэр ягъэгъотыгъэнхэм щыдэлажьэх. Гушылэм пае, сэнаушыгъэ зыхэлэ кIэ-лэцIыкIухэр кыхэгъэщыгъэнхэмкIэ шъолъыр гупчэу «Полярис-Адыгея» зыфилорэм астрофизикэмкIэ ыкIи кос-мическэ системэхэмкIэ илабораторие ишIуагъэкIэ ныбжьыкIэхэр космосым нэлуасэ фэхъух. Мы гупчэр кызызэлэуа-хыгъэм щегъэжьагъэу космическэ шIэ-ныгъэхэм язэгъэгъотын яегъэджен-хэм къадыхалытагъэх. Ащ ильэныкIо зэфэшхьафI 6 щыпхырашы.

«ДжырэкIэ псыкIэ дэбыбээрэ ра-кетэхэм яшIын ыуж тит. А лэныкIом-кIэ ушэтынхэри тшIыгъэх. Метри 8 — 10-кIэ дэдгъэбыбьенхэ тэлэкIы. Джы-ри тыдэлажьэмэ, ащ хэдгъэхъон тлэ-кIышIт, — кытфилотагъ «Полярис-Адыгея» астрофизикэмкIэ ыкIи кос-

**мическэ системэхэмкIэ илабораторие
ипащэу Александр Шамбиним.**

НыбжьыкIэхэр космосым пэблагъэ шIыгъэнхэм фэлорышIэх «Полярис Адыге-я» зэхыщэрэ Иофтхьабзэ зэфэшхьаф-хэр. Гушылэм пае, мы мафэхэм кос-монавтикэм и Мафэ ипэгъокIэу гурыт

еджаплэхэм дэкIыгъо зэхыхъэхэр ащы-рялэх. Ащ нэмыкIэу Иофтхьабзэу «Пчъэ зэлухыгъэхэм ямаф» зыфилорэр гупчэм щыкIотх. ЯлофшIэн нахь блогъэу нэлуасэ фашIытхытх. Хэт ышIэра космонавтикэм зыщыIэныгъэ езыпхы зышIоигъохэр ныбжьыкIэхэм кяхэкIынхэкли мэхъуба. АщкIэ Адыгеир зэрыгушхон иI. Инэм щыц летчик-космонавтэу Анатолий Бе-резовоир 1982-рэ ильэсым экипажым ипащэу космосым ихъагъ (жъоныгуаклэм и 13-м — тыгъэгъазэм и 10-м), шIэ-ныгъэ-ушэтын кыухъэу орбитэм итыгъэ «Союз-Т-5» быбгыгъэ. «Эльбрус-1» цIэ тедзэу илагъ. Космическэ пшэрылпыр лIыгъэ хэлэу зэригъэцэкIагъэм фэшI СССР-м и Апшээрэ Совет иунашъокIэ «Советскэ Союзым и ЛIыхъужъ» зы-филорэ щытхъуцIэр кыфагъэшъошагъ, Лениным иорденрэ «Дышъэ жъуагъу» зыфилорэ бгъэхалыхъэмрэ кыратыгъэх.

АНЦОКЪО Ирин.

Чыгусысыныр бэмэ зэхашIагъ

**Мэлыльфэгъум и 11-м чэщыр
хэIотагъэу Мыекъуапэрэ
джащ фэдэу поселкэу Туль-
скэмрэ Чыгур зэращысысыгъэр
бэмэ зэхашIагъ.**

Европейскэ-средиземноморскэ сейс-мологическэ гупчэм зэригъэунэфы-гъэмкIэ, сыхъатыр 01.31-м чыгусысыныр щылагъ. Адыгеим имызакъоу, Краснодар краим ит къалэхэу Шытхьалэ, Псыфабэ, ТIуапсэ ыкIи станицэу Динским чыгур ащысысыгъ, сысыгъэ чIыплэм километри 10 фэдиз икууагъ, магнитудэр балли 4,3-рэ хъуцтыгъ.

АР-м ошIэ-дэмышIэ Иофтхьабзэ и Ко-митет ипресс-къулыкIы кызэритыгъэм-кIэ, чыгусысыныр анахъэу зэхэзышIа-гъэхэр Мыекъуапэрэ Тульскэмрэ ащы-псэхуэрэр ары. Зыпари зэхикъутагъэп ыкIи зыми иягъэ ригъэкIыгъэп.

Адыгэ къэралыгъо университетым хэт «Центр интеллектуальных геоинформа-ционных технологий» зыфилорэм кы-зэрэщалагъэмкIэ, кыушхъэм кыпэблэ-гъэ чIыплэхэм мыщ фэдэ чыгусысыныр ащыхъу хабзэ. Мы мафэхэм щылагъэм зыпари шынагъо кызыдихыгъэп. Мыщ фэдэ чыгусысыныр мэхъу зэпыт, ау ахэр ренэу зэхатшIэхэрэп. Адыгеим щыпсэхуэрэр ащ щыщынэнхэу ыкIи ыгъэгумэкIынхэу щытэп.

Экспертным кызэрилуагъэмкIэ, маг-нитудэр балли 5-м кыщегъэжьа-гъэу чыгур зысысыкIэ ары узигъэгъу-мэкIыштыр.

КИАРЭ Фатим.

Нахь пыутэу шъукIэтхэшъушIт

**Мэлыльфэгъум и 8-м кыщыублагъэу
фэгъэкIотэн зыхэлэ кIэтхэгъу уахътэр Урысыем и
Почтэ ригъэжьагъ.**

**«Адыгэ макъэр» кызытхыкIы зышIоигъохэм
мэфишIым нахь пыутэу ар зэшIуахышъушIт.
Уасэхэр мыщ фэдэщтытх:**

**индексэу П4326-м зы мазэм соми 176,90-рэ
ыосэщт,**

мэзыхым — сомэ 1061,40-рэ.

**ФэгъэкIотэн зыхэлэ уахътэр мэлыльфэгъум и
18-м аухышIт, арышъ, зыхэшъумыгъэн фэдэ
шъуфэхъушIт кIэтхэгъу лъэхъаным!**

Культурэм илофышлэхэр

Культурэм илофышлэхэр Адыгеим и Къэралыгъо филармоние шагъэшлуагъэх. Сэнэхъатым фэшъыпкъэу илэс пчъагъэхэм лoф зышлэхэрэм къалэжыгъэ къэралыгъо тынхэр АР-м и Лышхъэу Къумпыл Мурат аритыжыгъэх.

Ахэр театрэхэм, тхыль-еджаплэхэм, культурэм иунэхэм ялофышлэх, творческэ купхэм яартистых, клэ-егъаджэх. Пстэури республикэм икультурэ фэлажъэх, ащ хахъо ышыным, ар лъызгъэклотэшт лэужыклэхэм ягъэхъазырын мыпшыжыгъэу пылтых.

«Культурэм нэпэ нэбгырэ 3200-м нахъыбэ шэлажъэ, — кыуагъ АР-м культурэмкэ иминистрэу Ауль Юрэ. — Ахэм къэралыгъо ыкIи район учреждениэхэм лoф ащашлэ. ЗэкIэри культурэр шлу зыльэгъурэ лэжъах».

Нэпэ мы лэаныкым зэхъокIыныгъэшхэр шэкIох.

Культурэм иунэхэр, тхыль-еджаплэхэр агъэцэкIэжых, ахэр клэу ашых, ялофшэнкIэ ячыкIагъэр арагъэгъоты. А пстэури Адыгеир зыхэлэжъэрэ программэ зэфэшъхъафхэм яхъатыр. АР-м и Лышхъэу игушылэ кызырэхъыгъэщыгъэмкIэ, блэкIыгъэ илэс закъом культурэм хэхъоныгъэ ышыным республикэм сомэ миллиарди 2,5-м нахъыбэ шыпэуагъэхъагъ.

«Культурэм хэхъоныгъэ ышыныр къэралыгъом ипшъэрыл шхъалэхэм ащыщ. Лэпкъ проектхэм, «Единэ Россием» ипартийнэ программэхэм, грантхэм ятын яшлогъэшхо къэкIо.

Аужырэ илэситфым культурэм иунакIэу 10 Адыгеим шагъэуцугъ, 50-р игъэкIотыгъэу агъэцэкIэжыгъ. ИскусствэхэмкIэ еджэплэ 9-р агъэкIэжыгъ, модельнэ тхыльеджэплэ 13-рэ креативнэ индустриемкIэ еджэплэ 2-рэ тилэ хъугъэх. Культурэм иунэ 28-рэ ыкIи музей 6-рэ ячыкIэгъэ техническэ Iэмэ-псымэмкIэ зэтэдгъэпсыхъагъэх. Шхъафэу шлопыр учреждениэхэм Iэпылгъу ятэгъэгъоты. Мы лoфшэныр тапэкIи лъыдгъэкIотэшт, — кыуагъ мэфэки зэхэхъэм АР-м и Лышхъэу Къумпыл Мурат. Нэужым ащ кыкIэлэпыкIоу къэралыгъо тынхэр

къэзылэжыгъэхэм ахэр аритыжыгъэх. «АР-м ина-роднэ артист» зыфилорэ шытхъуцIэр Хъакъуй Аслъанрэ Лариса Денисовамрэ афагъэшъошагъ, АР-м изаслуженнэ артист хъугъэх Къулэ Алып, Хъакъуй Анзаур ыкIи Цэй Любовь. Джащ фэдэу республикэм ипашэ ирээзныгъэ тхыльхэр къэзылэжыгъэхэм зэхэхъэм щаратыжыгъэх. АР-м и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Тхьаматэу Владимир Нарожнэм культурэм илофышлэхэм ащыщхэм шытхъу тхыльхэр афигъэшъошагъэх.

АНЦОКЪО Ирин.
Сурэтыр: А. Гусев.

Щыф кIуаплэу щыт

(ИкIэух).

Спортыр шлу алээгъоу ныбжыкIэхэр плугъэнхэм илофыгъуи янэплэгъу рагъэкIырэп. Ащ фэшI мыш шашкэ-шахмат клубхэр шы-зэхэцагъэх. Тхьаркхъохъо Дарет кызырлуагъэмкIэ, зэрэщымыгугъыгъэху ягуа-пэу клэлэклабэ кызыкIуа-плэрэр теннис цыкIур ары. Мы спорт Iэмэ-псымэр зэ-лъашлэрэ спортсменэу, Гьобэкъуае шыщэу Хьот Юныс шлухъафтынэу къаритыгъ.

— Къуаджэм дэсхэм языгъэпсэфыгъо уахътэ гъэ-шлэгъонэу агъэкIоним, клэ-лэцIыкIухэм лэныкIоу зэфэ-шхъафхэмкIэ ясэнауыгъгъэ кызылэуахыным тилофшлэн фэлорышлэ. А пшъэрылхэр АР-м и Лышхъэу Къумпыл Мурат кытфигъэуцухэрэм зэу ащыщы. Ащ даклоу культурэм и Унэ икIыгъэ илэсым ыналэ зытыригъэ-тыгъэхэм ащыщ культурнэ ыкIи патриотическэ плуны-гъэм, псауныгъэм зэрар езыхырэ шыкIэхэр шыгъэ-зыгъэнхэм ыкIи лэпкъ шэн-хабзэхэр, бзэр кызы-тегъэнэгъэнхэм афэгъэхы-

Ишъынэ Астъан

гъэ лoфтхъабзэхэм язэхэ-щэнхэм. 2024-рэ илэсми ахэр джыри лъыдгъэкIотэштых. Мыгъэ унагъом и Илэсэу зэрэщытыр кы-дэтлтыт, лoфтхъэбзэ зэфэшъхъафхэр зэхэтхэнху дгъэнэфагъэ. Ащ нэмыкIэу зэлъашлэрэ адыгэ тхакIоху юбилей зилэхэри тчыгъула-гъэхэп, ахэм афэгъэхыгъэ зэлукIэгъухэри редгъэкIо-кIыштых, — кыыхигъэщыгъ Тхьаркхъохъо Дарет.

Культурэм и Унэу Гьобэкъуае дэтым итворческэ

купхэр Урысые фестиваль-зэнэкъокъухэм, культурнэ лoфтхъабзэу республикэм ыкIи Теуцожь районым ащы-зэхэхэхэрэм чанэу ахэ-лажъэх, хагъэунэфыкIырэ чыплэхэр къащыдахых. Нахъ къахэхыхэрэм ащыщых на-роднэ оредыло ансамблэу «Лашынэр» (зыгъасэхэрэр Тхьаркхъохъо Асет), клэлэ-цыкIу къэшъокIо купэу «Къуаджэм инэфылхэр» (Шынынхъо Аслъанчэры), народнэ драматическэ купэу «Гунэс» (Теуцожь Фатим),

а купым икIуапэу «Жъуа-гъо» зыфилорэр (Стлашъу Дианэ), нысхъэпэ театрэу «Пшысэр» (Еутых Марет), ащ икIуапэу «Смешарики» зыфилорэр (Тхьаркхъохъо Саид).

Кыыхэгъэщымэ сшoигъу мы учреждением илофы-шлэхэр районым ит куль-турэм иунэхэм зэпхыныгъэ адырлэу зерадэлажъэхэрэр.

— Тикъоджэ псэуплэ хэ-хъэрэ къутырху Шевченкэм, Петровым тазэрэдэлажъэрэм имызакъоу, адрэ чыла-гъохэм зэпхыныгъэ адытI. Тэри тыкырагъэблажъэ, тэ зэхатщэрэ лoфтхъабзэхэм иежъхэри ягуапэу къахэла-жъэх. Ары пакIош, станицэу Рязанскэр Краснодар краим хэхъэ нахъ мышIэми, ащ илIыкIохэр тимэфэки лoфтхъабзэхэм къакуалэх, тэри кытаджэх. Тилэпэлэсзныгъэ-кIэ тызэхъожы, лэпкъ зэфэшъхъафхэм язэфыщы-тыкIэ нахъ пытэ мэху, — хигъэунэфыкIыгъ культурэм и Унэ ипашэу Тхьар-кхъохъо Дарет.

ИШЪЫНЭ Сусан.

Адыгэ Республикэм и Лышхъэу иунашъу

Рээзныгъэ тхыль
фэгъэшъошэгъэным ехылагъ

Шуагъэ кытэу лoф зэришлэрэм фэшI Рээзныгъэ тхыль Теуцожь Заремэ Гъэ-зуат ыпхъум — Адыгэ Республикэм хъар-зынэщ лoфхэмкIэ и Гъэлорышлэплэ иведущэ консультант фэгъэшъошэгъэнэу.

Адыгэ Республикэм и Лышхъэу
КЪУМПИЛ Мурат

къ. Мыекъуапэ,
мэлылфэгум и 8, 2024-рэ илэс
N 62

Адыгэ Республикэм и Лышхъэу иунашъу

Рээзныгъэ тхыль
афэгъэшъошэгъэным ехылагъ

Цыфхэмрэ чыплэхэмрэ ошлэ-дэмышлэ тхьамыкIагъохэм ащыухъумэгъэнхэмкIэ гъэ-хъагъэхэр зэрялэхэм фэшI Рээзныгъэ тхыль афэгъэшъошэгъэнэу.

1) ГъукIэлI Хъазрэт Сэфэрбий ыкIом — Урысыем и МЧС Адыгэ РеспубликэмкIэ и Гъэлорышлэплэ шхъалэ иа 1-рэ мэшлогъэ-кIосэ отряд ия 4-рэ часть имэшлогъэкIуасэ;

2) Дементьев Виктор Николай ыкIом — Урысыем и МЧС Адыгэ РеспубликэмкIэ и Гъэлорышлэплэ шхъалэ иветеранхэм я Совет хэтым;

3) Коломыцев Александр Василий ыкIом — Урысыем и МЧС Адыгэ РеспубликэмкIэ и Гъэлорышлэплэ шхъалэ ифедеральнэ къэ-ралыгъо мэшлогъэкIосэ къулыкъу иа 1-рэ отряд ия 3-рэ часть идиспетчер;

4) ПшыдатэкIо Рэмзан Руслан ыкIом — Урысыем и МЧС Адыгэ РеспубликэмкIэ и Гъэлорышлэплэ шхъалэ ифедеральнэ къэ-ралыгъо мэшлогъэкIосэ къулыкъу иа 1-рэ отряд иводител, инструктор шхъалэ.

Адыгэ Республикэм и Лышхъэу
КЪУМПИЛ Мурат

къ. Мыекъуапэ,
мэлылфэгум и 8, 2024-рэ илэс
N 63

Адыгэ Республикэм и Лышхъэу и Указ

Адыгэ Республикэм ищытхъуцIэу
«МэшлогъэкIосэнымкIэ
Адыгэ Республикэм
изаслуженнэ лoфышI»
зыфилорэр афэгъэшъошэгъэным
ехылагъ

Цыфхэмрэ чыплэхэмрэ ошлэ-дэмышлэ тхьамыкIагъохэм ащыухъумэгъэнхэмкIэ гъэ-хъагъэхэр зэрялэхэм фэшI Адыгэ Республи-кэм ищытхъуцIэу «МэшлогъэкIосэнымкIэ Адыгэ Республикэм изаслуженнэ лoфышI» зыфилорэр афэгъэшъошэгъэнэу.

1) Зубов Алексей Василий ыкIом — Урысыем и МЧС Адыгэ РеспубликэмкIэ и Гъэлорышлэплэ шхъалэ иветеранхэм я Совет хэтым;

2) Сетэ Нурбий Юныс ыкIом — Уры-сыем и МЧС Адыгэ РеспубликэмкIэ и Гъэ-лорышлэплэ шхъалэ ифедеральнэ къэралыгъо мэшлогъэкIосэ къулыкъу иа 1-рэ отряд ия 6-рэ часть икыэрэгъулхэм япашэ.

Адыгэ Республикэм и Лышхъэу
КЪУМПИЛ Мурат

къ. Мыекъуапэ,
мэлылфэгум и 8, 2024-рэ илэс
N 45

Футбол

Команди 5 хэлэжъяагь

«Абрамовым и Кубок» кыдэхыгэным фэгэ-хыгыгэ зэнэкьокьум ветеранхэм якомандэхэм ащыцэу теклоныгээр кыщыдэзыхыгээр, джац фэдэу ныбжыклэ турнирым ифиналныкыо ихыагэхэр мы мафэхэм кьэнэфэгэх.

Ветеранхэр зыхэт команди 5 зэнэкьокьугэх: «ВНГ», «Джокер», «Ротор», «Шагьдый», «Штурм». Зэклэми анахь ешлэклэ дахэ кьэзыгэлэгуагээр ыкли ифэшюашэу теклоныгээр кыдэзыхыгээр «ВНГ-р» ары. Ащ зэлүклэгьоу илагэхэм ащыцэу 3-р кыыхыг, зыр зэфэдиэу ыухыг. Ятлонэрэ чыплэр кыызфагэ-шюшагээр командэу «Штурм»,

«Шагьдыр» ящэнэрэ хьугэ. Ныбжыклэхэм ятурнир олимпийскэ шыклэм тетэу рагэкьокьы. Зэклэмкли ащ командэ 12 хэлэжъяагь, ау непэрэ мафэм ехьулэу кьэнагээр 4. Мэлылфэгүм и 13-м ахэр зэдешлэщтых ыкли финалым ихьаштхэр кьэнэфэщтых. Мы мафэм сыхьатыр 11-м зэлүклэщтых: «Ошютен-2» — «АГУ», «Ошютен-1» — «Спортмастер-2».

Фехтованиер

Гьэхьяагэхэр ашыгыгэх

Фехтованиемклэ зэнэкьокьухэр кьалэу Геленджик щыкьуагэх.

Адыгэ Республикэм ыцлэклэ ащ хэлэжъяагэх Тэхьутэмыкьое районым испорт еджаплэу N 2-м испортсменхэр. Унагьом и Ильэс ихэгьэунэфыкын юфтхьабзэр фэгэхьыгьагь.

Кирилл Куркиным тыжбын медаль кыфагэ-шюшагь, Михаил Польсковыр ящэнэрэ хьугэ. Джац фэдэу командэхэм язэнэкьокьухэм республикэм икьалэхэм ыкли ипшьяшэхэм гьэхьэ-гьэшлүхэр щашыгыгэх, апэрэ ыкли ящэнэрэ чыплэхэр кыдахыгэх. Теклоныгээр кьафагэшюшагь Кирилл Куркиным, Ярослав Мясичевым, Михаил Польсковым, Алиса Еременкэм, Дарья Згода, Анастасия Климкинам ыкли Екатерина Кононовам.

Урым-рим бэнэныр

Тигьэгүшюагь

Урым-рим бэнэнымклэ дунэе класс илэ мастерэу Екьутэкл Исмахьил ишлэжь фэгэхьыгыгэ зэнэкьокьухэр кьалэу Краснодар щыкьуагэх.

Зыныбжь илэс 15-м шломыкыгэ спортсменхэм заушэтыгь. Кыблэ ыкли Гупчэ федеральнэ шю-льпыхэм кьарыкыгэ нэбгырэ 200 фэдиз алырэ-гьум щызэлүклагэх.

Тэхьутэмыкьое районыр кьэзыгэлэгуагь Эрик Ширинян ятлонэрэ чыплэр кыдыхыгь, тигьэгүшюагь.

Екьутэкл Исмахьил Европейскэ чемпионхэм я Кубок кыдыхыгь, РСФСР-м щыпсэурэ цыф льэпкьхэм я Спартакиадэ ичемпион, СССР-м ыкли РСФСР-м ащызэхашэгэ зэнэкьокьухэм гьогогьу пчьягээрэ хагьэунэфыкырэ чыплэхэр кьащыдыхыгэх. Урым-рим бэнэнымклэ кьэралыгьом испортсмен анахь льэшхэм ащыц.

Кьатхэхэрэм яшлшлрэ редакцием иепльыклэхэмрэ зэтемыфэнхэ альэкьышт.

Наклубгьор зыгэхьазырыгээр БЗЭШЮ Асхьад.

Зэхэзышагээр ыкли кьыдэзы-гьэжыгээр: АР-м льэпкь юфхэм-клэ, лэжыб кьэралхэм ащыпсэурэ тилэп-кьэгьухэм адырлэ зэпхыныгэхэмклэ ыкли кьэбар жьугьэм иамалхэмклэ и Комитет Адресыр: 385000 кь. Мыекьуапэ, ур. Крестьянскэр, 236

Редакциер зыдэщыгээр: 385000, кь. Мыекьуапэ, ур. Первомайскэр, 197. Телефонхэр: приемнэр: 52-16-79

Редакцием авторхэм кьаихыгээр А4-клэ заджэхэрэ тхьапэхэу зипчьягэхэ 5-м емыхьухэрэ ары. Сатырхэм азыфагу 1,5-рэ дэлэу, шриф-тыр 12-м нахь цы-кунэу щытэп. Мы шапхьэхэм ади-мыштэрэ тхыгьэхэр редакцием зэкь-гьэкьожьых. E-mail: adygvoice@mail.ru

Зыщаушыкьатыгээр: УФ-м хэутын юфхэм-клэ, телерадиокьэтын-хэмклэ ыкли зэлы-лэсыклэ амалхэмклэ и Министерствэ и Темыр-Кавказ чыплэ гьэжоры-шлал, зэраушыкьа-тыгьэ номерыр ПИ №ТУ23-00916

Зыщыхаутырэр АО-у «Полиграф-ЮГ», 385000, кь. Мыекьуапэ, ур. Пионерскэр, 268

Зэклэмкли пчьягээр 4122 Индексхэр П 4326 П 3816 Зак. 611

Хэутыным узщыкьлэхэнэу щыт уахьтэр Сыхьатыр 18.00 Зыщыкьлэхгэхэу уахьтэр Сыхьатыр 18.00

Редактор шхьагьом ипшьярылхэр зыгэцакьлэрэр Тэу З. Дз.

Пшэздэкьыжь зыхьырэ секретарыр Тхьаркьохьо А. Н.